

هه وال

خه لگی پشدهر له سهر (عباس بايز) نهوا ده لئین

به داواچوونی / کهریم خوشناو

ئاموزایه کم به دهستی عباس شهید بوون، من داوی یاساییم له سهر عباس تومارکردوو، چونکه برابره و ئاموزایه کی شهید کردوم، شاهیدی نهوهش له سهر نهدهم که (۹) کەسی تهسلیمی حکومت کرد و هه ره هه موویان له موسل له سیداره دران، برابره کم ناوی (ره مهران سووره ره مهران) بوو وه ئاموزایه کانم (حاجی پیروته حه مه د) و من له حه قی خۆم خوش نابوو داوا نهکه کم ئه م جاشه بهیندیرته به رده می دادگا و به سزای خۆی بگات و ئامانه ی شاهیدی دانم له سهر دادگایه ک روو پیرووی عباس.

خاوین قوربانیانی پشدهر

به دهستی عباس بايز .. به م شیوه یه

دهدوین

ماوه یه که خه لگی ناوچه ی (پشدهر) داوی یاسایی له سهر (عباس بايز بالواغا) تۆمار نهکهن له سهر نهوه ی که ئه م موسته شاره کاتی خۆی چه ندین کەسی له و خانه وادانه شهید کردوو، به لام (عباس بايز) ژورچار نکۆلی له وه نهکات خه لگی کوشتی .. له م باره یه وه چه ندین کەس له خه لگی پشدهر ناوا له سهر عباس دووان:

* نه حمه د مسته فا ئیبراهیم :

* نه بی عومهر قادر :

سهرۆکی هه ریم نه و گه وره تاوانباره دانه نه دات و ته سلیمی دادگای بکات. مەجید) دادگایی دهکات له نه نفال و سکی به ئیبه نه سووتی، به لام بهرپرسانی ئیبه سکیان به ئیبه ناسوتی، تاوانباران دانه دهدهن.

* (نه بی عومهر قادر) له داویکیووی (۱۹۶۸) خه لگی گوندی گرتکی پشدهرم مامو خال و چه ند خزمیکم به دهستی (عباس بايز) شهید کراون، من داوی یاساییم له سهر (عباس بايز) و (برایم کانه می) هه یه که (۲) مامی شهید و چه ند خزمیکی تری گوندی شهید کردون و من به ناوی سهرجه م گوندی (گرتک) قسه نهکه کم، که عباس نروست له سهر تادا به خوینی (خالو کانه می هه ژار کانه می) نروست بو، عباس نه ره ئیسه عه شیرته بوه نه هیچ، چونکه له هه ممو تا یفه کانی ئیره بچوکر بو، وه ره ئیسه عه شیرته تابه تی نهو به هوی جاشه یه تی و خۆسه پانن بو،

له سالی (۱۹۷۷) که باو کیشم پشدهر گه بو، که مینیک داناوه بو چه جاعه تی (عه ولای حاجی شیخه) که دوو کەسی شهید کردن، به م کاره سهره تا بوو به جاش، ئه م میژوو له هه ممو کەس روونه، من نامو ی بو ئه و خه لکانه ی شیکه مه وه، که له ناو واقیقه که دا بوون، من بو گه نجان و نه وه ی داها توو، روونی نهکه مه وه، جاشه یه تی نهوانه چۆن نروست بووه، نه عباس و نه باوکی سهرۆک عه شیرته نه بوون، به لکو باوکی (ته ته ر) بووه و خویشی هه ر هیچ نه سهر هه موو خه لک نه زانی ره ئیسه عه شیرته ئیبه کییه، وه ناوی (ئاکو یایه تی) به مانه ش بیس بوو له سهره تا ی سالانی (۱۹۶۷، ۱۹۶۵) نهوانه جاش بوون له قه لسه ی سه نه گه سه ری خه لکیان ده کوشت، دوا ی نه وه ی خال و خزمه کانی منی شهید کردن عباس چوار تهنگی له حکومت وهرگرت، له ئیستخباراتی قه لاره به زکرایه وه، ئیتر هه ر شه وه کەسیکی ده گرت و تهنگی به خه لکه وه ده نان به م شیوه یه نروست بوو، دواتر له ناوچه ی ره نه ی داره زه وه چه ندین کەسی گرتن و شهیدی کردن دوو نه فه ری تری له زارگه لی و ماخو برانان شهید کرد، ئینجا (۵۰) چه کی تریان دایه، نامه وی ژوری بریز بکه م، دواتر بووه مه فره زه خاسه، ئینجا له به ری سه رگه و کوردستان دهستی به کوشتنی خه لک کرد. ئه و راستیانه ش له میژوو یه میله ته تی کوردا هه ن، دواتر (قانر لاجانی) و چه ند کەسی تری له (سه نه گه سه ر) شهید کردن دواتر (سهید حه سه ن ی کوشته .. (عه ولای برایمی) ته سلیم کرد .. (ته لیفی عه ولای برایمی) ته سلیم کرد .. (حاجی نه لای زه نه گه لی) سه ری بو شو نه ده کرد، ته سلیمی به سه سی کرد و ئیبه دام کرا، سالی ۱۹۸۸ وه پش موقه ده م ژوپیر که وتبو قایدی فیرقه بوو، دهستی کرد به نه نفال خه لک و تیکدانی ژور ناوچه و

* بابه کر سووره ره مهران :

ئاماده یی شاهیدی دانم له سهر دادگایه ک روو پیرووی (عباس).

* من ناوم (بابه کر سووره ره مهران) و له داویکیووی سالی (۱۹۵۲) خه لگی گوندی گرتکی پشدهرم، برابره

له زو به ی نه نفال هه کان و تیکدانی گونده کان هاو به شه ی کردوه، له گوندی (بیرمه که) دوو پشدهر گه ی گرتن که پشدهر گه یه کیان که کوکی بوو، وتی: چی بلی نه ده می ته سلیم مه که، وتیو: چوار برام شهید بوونه، به س من مامو، دواتر عباس رازی نه بوو، پشدهر گه که پی و تیبو لیره بکوژ، ته نه ا ته سلیمی به سه م مه که، به لام نهو هه ر ته سلیمی کرد و له سیداره درا، له کاتی که عباس به رۆژوو بوو که نهو کاره ی کرد، نازانم رۆژوه کانی بو چی بوو، که پارشیوی به پیکویتی نه کرد و پشدهر گه یی به ئیبه دام کردن نه دا .. له بهر یانگ ئه م کاره ی کرد.

من ئاماده م ئه م قسه نه ی که کردم له هه ر دادگایه کی (کوردستانی، عیرا قی، ئیبه نه ته وه یی، و عه شایه ری) روو پیرووی عباسی بکه مه وه و په نه مه بچاوی وه ک شاهید حالیک، له هه ر کو ییه کی بی، که نه م تاوانانه ی کردون و ئاموزاکه شی (برایمی کانه می) له سالی ۱۹۸۸ شه ش نه فه ری گوندی ئیبه ی که ناوی گوندی گرتکه که له ئه سلدا ۱۶ کەس بوو، به لام من به ناوی (۶) گونده که ی خۆمان قسه نهکه کم که هه موومان ئاموزا و بن ئاموزاین، براین و ارسی به کترین. که ۱۶ کەسه که ی برن بو ئیران و له ناویاندا (۶) هی ئیبه بوون له ویوه نامه یه کی نارد که له شه ری پشدهر گه کوشته ماندوو بوو، ویستی خۆی له ئیران نروست بکات، له ویوه نامه یه کی به (ح. ف) دا نارد بو (برایمی) ئاموزای وتی: ئه م ۶ کەسه تان ته سلیم نهکه مه وه، چونکه لای نهو گیرابوون، که بابو و (عومهری حاجی قانر) و (عه ولای سیمانه شیخی) که نهو کاته (برایمی کانه می) ئاموزای عباس ته لاتی خوارد که ته سلیمان بکه نه وه، نهو خه لکه گیراونه که له لای نهوان بوون، نهو به بوو دواتر له گه لی (ماخوینان) سه یه نی ته سلیمی حکومتی کردن و دواتریش هه موویان له سیداره بران.

عباس گوايه ده لی من بی تاوانم، نه گه ر بی تاوانه یا بیته دادگا نه گه ر نهو تاوانی نه، ئیبه عه قو یه که یه ن، به لام نایا بۆچی نایه ته دادگا، من سه یرم به بهرپرسانی کوردستان دیت، هه میشه باسی سه ره ری و یاسا نه که ن، که چی نه نفالچی و له په نا خۆیان دانه نه ده ن، چۆن ده می سه رۆکی هه ریم نهو که سه دانه بدات و عباسیش به ناوی نه وه وه قسه بکات، به لام پی م سه یره له ولاتی ئیبه یاسا بو فقیر خه نه ره، بو پیاو خراب و جاشه کانیش بی خه به ر، تانیستا ئیبه چه ندین جار چوینه مه که مه ی (سلیمان، قه لاره) ئیبه مه و جو دین، به لام عباس نامه نایت، وه بیا شو ی نه وه ی تاک (مه سه وع) نه می یی نه کات نامه نابو و عباس و زورچار دیعایه ی نه وه دهکات ده لی هه رچی کردومه بو پارتم کردوو. به لام ئیبه ده لئین نه گه ر خه لگی له سیداره نراوه و کوشتوونی، نهوا ئیبه لایمان نیه و با خوینی نهوان فیدای پارٹی بیت، وهه ر کاتی که یشتی پارتی و کاک مه سه وع تاوانه کانی عباس وه نه ستۆی خۆی گرت، نهوا عباس برای ئیبه یه، به لام نه گه ر پارٹی تاوانه کانی عباس ناگرتیته نه ستۆی خۆی با عباس دانه نه دات و عباس بیته به رده می دادگا. نه گه ر تاوانی نیه بۆچی ناویری بیته دادگا، به راستی ئیبه ش داوا له کاک مه سه وع، نیچیرقان و وه زاره ته په یوه ندره کان و سهرۆکی کۆمار نه که یه ن نه گه ر عباسی نه هینته به رده م دادگا، ئیبه په نا نه یه ن بو دادگای بالای تاوانه کانی، یا دادگای ئیبه ده لتی، نه گه ر به یاسا و به یه مینی هه یچمان بو نه کری، ئیبه خۆمان عه شایه ری ده تانین چاره سه ری بکه یه ن، به لام ئیبه نامه نه یی له یاسا لایه دین، بهر یگایه کی شه رعی داوی حه قی خۆمان نه که ن.

ئیبه چاومان له حکومتی خۆمان و سه رکرده کانی خۆمانه، تا نهوان هه یه ن ئیبه په نا بو هه یچ شتی که یه ن، عباسی خه لگی ئیبه ی کوشته، ئیبه ناترسین مینده ی تریش بمانکوژی ئیبه وازی لایمانین، ئیبه زیاتر نین له خوینی شه میده کانه م که عباس شه هیدی کردن، وه با دلنیا بی ئیبه کۆل ناده می، وه حه قی ئیبه نا مه شه روع نیه، زۆلم نیه له که س به لکو ئیبه داوایه کی یاسایی و حه قی خۆمان نه که یه ن، وه ناشامه یی کیشه بو (ی. ن. ک) و (پ. د. ک) نروست بکه یه ن، ئیبه داوای یاسایی حه قی خۆمان نه که یه ن، وه عباس وتویه تی یه کیته ئهوانه هان ده دات، نه وه وانیه، من له خانه نشینم نه موجه شم هه یه له ناو یه کیته، ئیبه خه لگی کاسب و بی لایه نه ی، نهو قسه یه ش هه یچ نه ساسیکی نیه. ده مه وی ئامازه به وه بکه م که خه لگی

* قادر ره سول سلیمان : من وه ک کوره شه هیدی که له حه قی خۆم خوش نابیم.

* من ناوم (قادر ره سول سلیمان) له داویکیووی ۱۹۸۰ خه لگی گوندی (گرتک) م، بابو مام به دهستی عباس شه هید کراون. باو کم ناوی ره سول سلیمان مینه یه، باو کم و حاجی سلیمان مینه مام، من نهو کاته بچوک بووم، به لام به بیرشم کرد، وه من داوی یاساییم تۆمار کردوو، به لام نهوان نه هاتوون چ عباس و چ برایم ناغا، من

وه کوره شه هیدی که له حه قی خۆم خوش نابو و داوا له کاک مه سه وع و کاک نیچیرقان نه که م شه مانه دانه نه دهن و بیا نه نه دادگا.

* عه بدوللا شیخه عه بدوللا :

نه وه ی من ناگام لیبه (۹) نه فه ری له یه ک شوین شه هید کرد.

* من ناوم (عه بدوللا شیخه عه بدوللا) له داویکیووی ۱۹۴۶ خه لگی گوندی گرتکو مینا میر مه فره زه ی سه ره تا یی بو لهو دله ی شه هیدان لیبی داین که چه ند کەسیکی ئی شه هید کردین و من بریندار بووم نه فه ره کان به ناوی ره سول کانه می، عومهر عه بدوللا عومهر و من ئاماده م له دادگا روو پیرووی عباس بیه مه وه و له دادگای قه لاری داوایه کم تۆمار کردوو، داوا نه که م بهرپرسانی کورد نهو تاوانباره لای خۆیان گل نه ده نه وه و بیه نه ده ست دادگا، چونکه من له حه قی خۆم خوش نابم. نه وه ی من ناگام لیبه ۹ نه فه ری له یه ک شوین شه هید کردن.

* سه ردار ره سول حه مه د :

من دوو داوام هه یه له سهر (عباس) یه کیان شه هید بوونی برابره کم، نه وه ی تریان که به رنامه ی کوشتنی منی دانابوو.

* (من) سه ردار ره سول حه مه د) له داویکیووی ۱۹۷۶ خه لگی گوندی (ماخوینان) برام ئاموزایه کم شه هید بوون و چه ند جاریک بهرنامه ی تیور کردنی منی داناوه. من دوو داوام هه یه که سالی (۲۰۰۰) بهرنامه ی تیور کردنی منی داناوه، هی دووه می که برابره کی منی شه هید کردوو، من داوی یاساییم تۆمار کردوو، ئیبه چه ند جار نامه ی دادگا بوون، به لام نهوان نامه نین بیین بو دادگا، داوا له حکومت نه که یه ن که نهو تاوانبارانه بنیزه به رده می دادگا. عباس ده لی: کاک مه سه وع بلی بچوو بو دادگا من نه چم، به لام پی مویه کاک مه سه وع ناگای ئی نه بی، چونکه کاک مه سه وع خۆی کەس و کاری شه هید نه نفال، چۆن نه نفالچیه که دانه ده دات! عباس سه رۆک عه شیرته نیه، به لکو پیاو یکی زه لام کوژه، به پشتیوانی رژی به سه ی، هه ر چه نده عباس و برایم ناغا بلین ئیبه بی تاوانین نه وه ره نی خۆیا نه و ئیبه نهوان به بکوژی خه لگی خۆمان نه زانین، نهوان له وه ته ی داواشیان له سه ر بهر زکرایه ته وه، چه ند جار هه ولیانداوه له گه لیان دانیشین بو (سولج) به لام ئیبه دانا نیشین و ده مانه وی له ریگان دادگا وه کیشه کانه مان چاره سه ر که یه ن.

ده مه وی ئامازه به وه بده م که کوژراوه کانی دهستی عباس زیاتر له سه ره وی (۳۰۰) کەسه، وه نهو ته نانه ت مندالیشی کوشته، وه من داوایه کی شه خسیشم هه یه که له سالی ۲۰۰۰ پیاو یکی به کری گرت به (۷۰،۰۰۰) دینار و سه یاره یه که مینه مام، من نهو کاته بچوک بووم، به لام به یاشکرای کرد، من له سه ر نه وه ش داوام له سه ر تۆمار کردوو و موده عیم له سه ری. خۆش بوون نیه له حه قه مان.

* کاوه پیروته عه بدوللا :

حقه پارتی نهوانه بداته دادگا

من ناوم (کاوه پیروته عه بدوللا) له داویکیووی سالی ۱۹۸۶، مام (ره سول) شیخه، باو کم پیروته عه بدوللا، ئاموزایه کم، عه بدوللا شیخه) به دهستی عباس بايز شه هید کراون، وه من داوام له سه ر عباس کردوو وه له حه قی خۆم خوش نابم، داوا نه که م شه مانه بداته دادگا. حقه پارتی نهوانه بداته دادگا.

* نه سه مر کانه بی ره سول : من بچوک بووم که باو کم شه هید بو به دهستی عباس بايز، باوکی خۆم نه دیوه.

* (من ناوم) (نه سه مر کانه بی ره سول) له داویکیووی سالی ۱۹۷۲، من خه لگی گوندی (ناوه دشت) بابم به دهستی عباس شه هید بو به ناوی (کانه بی ره سول کانه می) من بچوک بووم باوکی خۆم نه دیوه و له نازی باو کم بی به ش داوام تۆمار کردوو و داوا له بهرپرسان نه که م که ئه م تاوانباره لای خۆیان گل نه ده نه وه و بیه نه ده ست داد گا، من هه میشه باوکی خۆم له بیر و عباس به ده ستی میله ته که م نه زانم.

* فاتیمه ره سول کانه بی : دوا ی ۷ رۆژ له شه هید بوونی برابره کم به دهستی عباس بايز نه ماتوانی پر سه ی بو دانیین.

* (من ناوم (فاتیمه ره سول کانه بی) به له داویکیووی سالی ۱۹۵۲ خه لگی ناو ده شتم، برام کانه بی ره سول به دهستی عباس شه هید بووه له رۆژی عه باس، ۱۹۷۷/۶/۲۵ که خه بهر م بو هات دوا ی ۷ رۆژ له (ماخوینان) که براکه م له گه ل چه ندین کەس شه هید بوونه به دهستی عباس، عباس هه ر خویشی خه به ری شه هید بوونی داینی، لیشنه گه ران پر سه ش دابنن. من له کاته تده ته نه یه که مه فره زه هه به وه که عباس بوه که رۆژانه خه لگی ده کوشت، من وه ژنیک داوام له سه ر تۆمار کردوو، وه لیبی خۆم نابم، داوا له کاک مه سه وع نه که م نه م گه ره تاوانباره لای خۆی دانه ده دات و رحمی به داویکی شه هیداندا بیته وه، من له دادگا به نه چه نه خه مه چاوی عباسی تاوانبار. با دلنیا بی ئی خۆش بوون نیه له حه قه مان.